

AJANKOHTAISTA IHMISOIKEUKSISTA – IHMISOIKEUSKESKUKSEN KANSAINVÄLINEN KATSAUS 5/2016

Euroopan neuvoston ihmisoikeustuomioistuin (EIT)

Saksan salainen palvelu sai suorittaa kotietsinnän veronkierrosta epäillyn pariskunnan kotiin, vaikka todistusaineisto oli hankittu lainvastaisesti

Saksalaisen pankin työntekijä oli lainvastaisesti kopioinut ja myynyt tiedon pariskunnan Liechtensteinissa sijaitsevassa pankissa olevista varoista Saksan salaiselle palvelulle, joka oli hankkinut kotietsintäluvan tähän tietoon ja oletettuun veronkiertoon perustuen. EIT:n jaostoratkaisussa päädyttiin siihen, ettei oikeutta yksityisyyteen loukattu.

[K.S. and M.S. v. Germany](#)

Turkki loukkasi oikeutta elämään laiminlyömällä rakennustyömaan turvallisuuden

Pikkupojan kuolema yksityisen rakennusliikkeen rakennustyömaan välittömässä läheisyydessä kunnan alueella johti langettavaan tuomioon EIT:ssa. Tuomioistuin katsoi, että tapauksessa viranomaisten olisi pitänyt toimia tavalla, jolla hengen menetyksen vaara olisi voitu välttää. Tapaus on tärkeä ihmisoikeussopimuksista johtuvien valtion positiivisten veloitteiden hahmottamiseksi.

[CEVRİOĞLU v. Turkey](#)

Satakunnan Markkinapörssi Oy -tapauksessa suuren jaoston kuuleminen

EIT:n suuri jaosto järjesti 14.9.2016 kuulemisen Suomea vastaan nostetussa tapauksessa, jota on käsitelty jo aiemmin EIT:n jaostossa sekä EU-tuomioistuimessa. Kysymys on siitä, voitiinko verotietojen julkaiseminen massamittakaavassa lähes sellaisenaan lehtenä ja tekstiviesteinä kieltää. EIT:n jaostoratkaisussa on aiemmin katsottu, että kyse ei ollut journalistisesta toiminnasta, vaan henkilötietojen käsittelystä, johon tiedotusvälineellä ei ollut oikeutta – ja siten viranomaiset saattoivat kieltää toiminnan.

[Grand Chamber hearing Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland](#)

Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu

Ihmisoikeusvaltuutettu perui Venäjän vierailunsa rajoitusten vuoksi

EN:n ihmisoikeusvaltuutettu on peruuttanut lokakuulle suunnitellun maavierailunsa Venäjälle paikallisten viranomaisten hänen vierailulleen asettamien rajoitusten vuoksi. Valtuutettu korostaa, että hänen työnsä perustana on se, että hän toimii samalla tavalla kaikkia EN:n jäsenvaltioita kohtaan. Vierailulle asetettujen ehtojen hyväksyminen olisi ollut tämän tasapuolisuuden periaatteen vastaista.

[Press release](#)

Euroopan unionin tuomioistuin

Jäsenvaltio ei ole velvollinen antamaan jokaiselle unionin kansalaisille, joka on liikkunut sen alueella, samaa suojaa luovuttamista vastaan kuin se antaa omille kansalaisilleen

Tapauksessa oli kyse etsintäkuulutetusta Viron kansalaisesta, joka otettiin tutkintavankeuteen Latviassa. Venäjä pyysi epäillyn luovuttamista Venäjälle. Etsintäkuulutettu vetosi sopimukseen, jonka mukaan Latvia ei luovuta Venäjälle omia kansalaisiaan. Latvian ylin tuomioistuin kysyi unionin tuomioistuimelta kantaa tapaukseen EU:n perusoikeuskirjassa suojeltujen oikeuksien, etenkin syrjinnän kieltoa koskevan periaatteen ja unionin kansalaisten vapaan liikkuvuuden kannalta. Tuomioistuin katsoi, että rikoksen tehneiden henkilöiden rankaisematta jäämisen riskin estäminen on tavoitteena hyväksyttävä syy rajoittaa em. periaatteita. Henkilö voitiin luovuttaa.

[Unionin tuomioistuimen tuomio tapauksessa Aleksei Petruhinin](#)

Yhdistyneet kansakunnat (YK)

YK:n ihmisoikeusneuvoston 33. istunnon antia

Ihmisoikeusneuvoston 33. istunnossa hyväksyttiin yli 30 päätöslauselmaa, muun muassa kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden perustamisesta ja niiden toimintaedellytysten vahvistamisesta, alkuperäiskansoihin liittyvästä asiantuntijamekanismista, ikääntyneiden oikeuksien keskittyvän erityisraportoijan toimikauden jatkamisesta sekä uuden erityisraportoijan asettamisesta ”oikeus kehitykseen” –teemaan ja Agenda 2030 liittyen.

[Documents, statements, resolutions and reports relating to the HRC 33](#)

YK:n ihmisoikeusvaltuutettu pitää Trumpin mahdollista valintaa maailmalle vaarallisena

Ihmisoikeusvaltuutettu Zeid Ra'ad al-Hussein arvioi, että Trumpin valinta Yhdysvaltain presidentiksi olisi maailmanlaajuinen ongelma. Valtuutettu on ottanut esiin etenkin Trumpin esittämät kommentit kidutuksen sallimisesta ja vähemmistöjen oikeuksien polkemisesta. Valtuutettua on lausunnon vuoksi kritisoitu toimivaltansa ylittämisestä ja valtion sisäisiin asioihin puuttumisesta. Hän on vastannut kritiikkiin muistuttamalla, että hänen tehtävänsä on kaikissa tilanteissa puolustaa perustavaa laatua olevia ihmisoikeuksia.

[Katso video 12.10. pidetystä tiedotustilaisuudesta](#)

Muut: Saksan perustuslakituomioistuimen ratkaisuja vuosilta 2012-2015

Tällä kertaa katsauksessa esitellään myös eurooppalaisen perus- ja ihmisoikeuskeskustelun kannalta merkittäviä Saksan perustuslakituomioistuimen ratkaisuja. Lähteenä toimineen European Public Law -julkaisun artikkelia ei voi linkittää katsaukseen, mutta kiinnostuneet löytävät sen viitteellä: German Constitutional Law Cases 2012-2015 in European Public Law 22, no. 3 (2016):439-460.

Ennakkoratkaisun pyytäminen EU-tuomioistuimelta Euroopan rahoitus- ja vakausmekanismiin liittyvässä asiassa nosti myrskyn demokratiaperiaatteen kunnioittamisesta Saksassa

Perustuslakiasiantuntijat Saksassa ovat käyneet kiivasta keskustelua Saksan valtiosääntöön sisältyvän demokratiaperiaatteen ja Euroopan keskuspankin (EKP) rahapolitiikan suhteesta liittyen Saksan liittotasavallan perustuslakituomioistuimen ratkaisuun, jonka johdosta tuomioistuin pyysi ennakkoratkaisua EU-tuomioistuimelta vuonna 2014. Pyynnön taustalla oli EKP:n päätös, joka koski euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden ostamista (rahapoliittinen suora kauppa). Toimivaltakysymyksen ohella kantajat esittivät, että kyseisillä päätöksillä loukataan Saksan perustuslaissa vahvistettua demokratiaperiaatetta ja näin ollen kansalaisten perusoikeuksia ja Saksan valtiosääntöidentiteettiä. EU-tuomioistuin katsoi vuonna 2015, että EKP:lla oli perussopimukseen perustuva oikeus ottaa käyttöön mainitun kaltainen ohjelma. Tapaus ja siitä käyty keskustelu Saksassa on huomionarvoinen.

[Unionin tuomioistuimen \(suuri jaosto\) tuomio 16.6.2015](#)

Saksan perustuslakituomioistuin vahvistanut uskonnonvapautta huivin käyttöä koskevilla ratkaisuissaan

Kahdessa perustuslakituomioistuin ratkaisussa käsiteltiin valtion oppilaitoksissa työskentelevien opettajien oikeutta käyttää uskonnollista huivia. Vuonna 2006 voimaan tullut laki oli kieltänyt opettajia ilmaisemasta mitään poliittista, uskonnollista tai muuta näkemystä, joka voisi uhata tai häiritä koulurauhaa tai valtion uskonnollista neutraliteettia. Lain voimaan tulon jälkeen toinen opettaja oli vaihtanut huivin hattuun ja korkeakauluksiseen paitaan, toinen oli jatkanut huivin käyttöä. Perustuslakituomioistuin katsoi opettajiin kohdistuneiden kurinpitotoimenpiteiden rajoittaneen suhteettomasti heidän uskonnonvapauttaan. Perusteluissa käsitellään uskonnonvapauden turvaamista valtion työntekijöille, uskontoa osana yksilön identiteettiä ja ryhmän itseidentifikaatiota, ammatinvapautta, uskonnonvapauden positiivisia ja negatiivisia ulottuvuuksia niin opettajien kuin oppilaiden ja heidän vanhempiansa kannalta sekä syrjintäkysymyksiä. Kahden tuomarin eriävissä mielipiteissä kritisoidaan enemmistön kantaa muun muassa siksi, että sen nähtiin rajoittavan liikaa lainsäätäjän harkintavaltaa.